Escape Rooms for Green Entrepreneurship

PÆDAGOGISK RÆKKEFØLGE

Den usynlige kæde

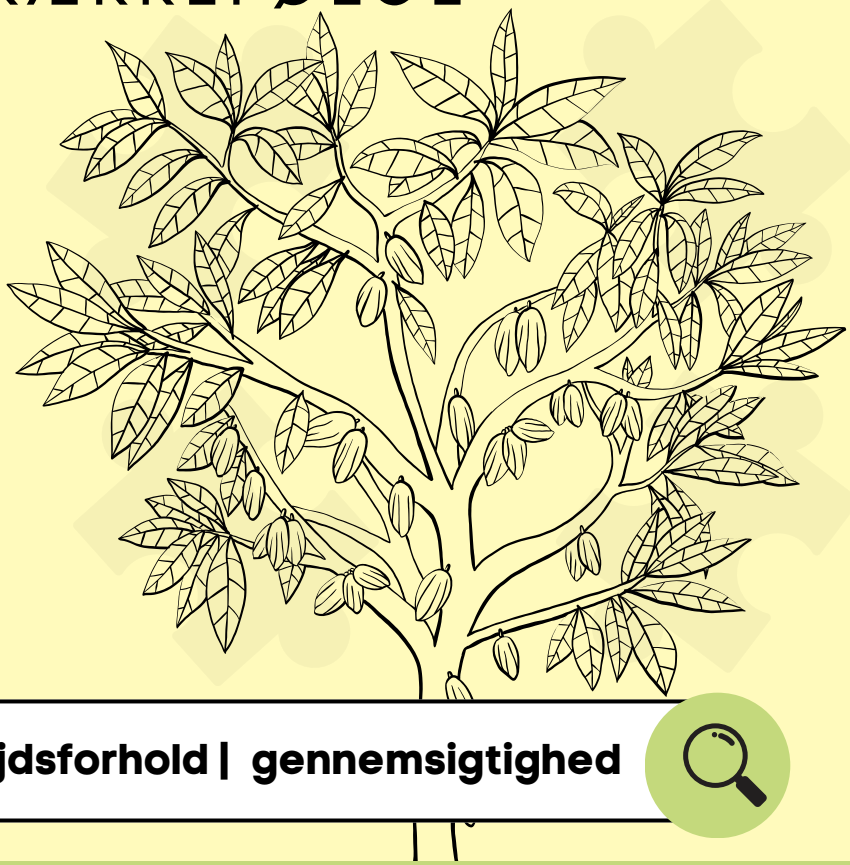

NØGLEEMNER

forsyningskæde | arbejdsforhold | gennemsigtighed

Målgruppe: elever fra 16 år
Varighed: 4-5 sessioner (ca. 45-60 minutter hver)

Indtroduktion

Mange hverdagsprodukter er en del af komplekse globale forsyningskæder, der stort set forbliver usynlige for forbrugerne. Fra råvareudvinding til fremstilling, transport og detailhandel involverer hver fase mennesker, miljøer og beslutninger, der former et produkts etiske fodaftryk. Problemer som urimelige arbejdsforhold, miljøforringelse og mangel på gennemsigtighed er ofte skjult bag forenklede etiketter eller markedsføringspåstande.

Denne forberedende pædagogiske sekvens introducerer eleverne til kernebegreberne forsyningskæder, arbejdsforhold, gennemsigtighed og etisk ansvar. Den forbereder dem til at deltage i escape room "Den usynlige kæde", hvor spillerne undersøger hverdagsprodukter og afdækker de skjulte sociale og miljømæssige påvirkninger bag dem.

Som et resultat vil eleverne udvikle en grundlæggende forståelse af, hvordan forsyningskæder fungerer, hvordan uetiske praksisser kan forblive skjulte, og hvordan gennemsigtighed kan understøtte mere ansvarlig beslutningstagning under spillet.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Escape Rooms for Green Entrepreneurship

Oversigt over det pædagogiske forløb

SESSION	TEMA	HOVEDFOKUS	NØGLEMETODE
1	Grundlæggende om forsyningskæden	Global produktion og forbindelser	Præsentation, diskussion, kortlægning
2	Skjult arbejde og urimelig praksis	Arbejdsforhold, udnyttelse	Caseeksempler, scenarieanalyse
3	Gennemsigtighed og sporbarhed	Etiketter, beviser og troværdighed	Kildeanalyse, sammenligningsopgaver
4	Etiske forsyningskæder og forberedelse af spil	Syntese og anvendelse	Kortlægning, diskussion, gennemgang

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

SESSION 1: Forståelse af forsyningskæder

Fokus

Introducer konceptet forsyningskæder og vis, hvordan hverdagsprodukter er forbundet med globale produktionssystemer, der involverer mennesker, steder og ressourcer.

Læringsresultater

Eleverne vil være i stand til at:

- Definere, hvad en forsyningskæde er
- Identificere de vigtigste faser i en global forsyningskæde
- Forklare, hvordan forbrugere er forbundet med arbejdstagere og miljøer gennem produkter

Nøglebegreber, definitioner og eksempler

Forsyningskæde

Rækkefølgen af processer involveret i produktion og levering af et produkt, fra råmaterialeudvinding til forbrug og bortskaffelse.

Konkret eksempel: En bomulds-T-shirt involverer bomuldsdyrkning, spinding, stofproduktion, beklædningssamling, transport, detailhandel og bortskaffelse ved udtjent levetid.

Global produktion

Produktionsprocesser fordelt på tværs af flere lande, ofte formet af omkostninger, tilgængelighed af arbejdskraft og regulering.

Konkret eksempel: Elektroniske enheder samlet i ét land ved hjælp af mineraler udvundet i et andet og solgt globalt.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Forbrugerforbindelse

Ideen om, at købsbeslutninger forbinder forbrugere med fjerne medarbejdere og miljøpåvirkninger, selvom disse forbindelser ikke er umiddelbart synlige.

Aktiviteter

- Introduktion til nøglebegreber ved hjælp af visuelle forsyningskædediagrammer
- Gruppediskussion: "Hvor kommer dette produkt fra?"
- Kortlægning af en simpel produktrejse fra råmateriale til butikshylde
- Identifikation af skjulte eller oversete stadier i velkendte produkter

Evaluering

Udgangsseddel: Beskriv et trin i et produkts forsyningskæde, som du tidligere ikke var klar over.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

SESSION 2: Skjult arbejde og urimelig praksis

Fokus

Skab bevidsthed om usynligt arbejde, usikre arbejdsforhold og systemisk udnyttelse i globale forsyningskæder.

Læringsresultater

Eleverne vil være i stand til at:

- Definere nøglebegreber relateret til arbejdsforhold og udnyttelse
- Identificere almindelige indikatorer for urimelig eller uetisk produktion
- Forklare, hvorfor sådanne praksisser ofte forbliver skjult for forbrugerne

Nøglebegreber, definitioner og eksempler

Urimelig arbejdspraksis

Arbejdsforhold, der krænker grundlæggende arbejdstagerrettigheder, herunder underbetaling, overdreven arbejdstid eller mangel på sikkerhed.

Konkret eksempel: Tekstilarbejdere, der får en løn under en løn, man kan leve af.

Tvangsarbejde

Arbejde udført ufrivilligt under trussel eller tvang.

Konkret eksempel: Arbejdere fanget i gæld eller tilbageholdte identifikationsdokumenter.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Usikre arbejdsforhold

Arbejdsmiljøer, der udsætter arbejdstagere for fysisk skade eller sundhedsrisici.

Konkret eksempel: Minedrift uden beskyttelsesudstyr.

Aktiviteter

- Introduktion til nøglebegreber med eksempler fra den virkelige verden
- Scenarioanalyse: identifikation af etiske og uetiske praksisser i korte casebeskrivelser
- Gruppediskussion om, hvem der drager fordel af skjult arbejde, og hvorfor det fortsætter

Scenarioanalyse - casebeskrivelser

Eleverne læser korte scenarier, der beskriver arbejdsforhold i forskellige produktionssammenhænge. I grupper identificerer de, om de beskrevne praksisser virker retfærdige, urimelige eller usikre, og forklarer deres begrundelse.

Eksempler på cases:

Case 1 - Overarbejde på tøjfabrik

En tøjfabrik, der producerer T-shirts til internationale mærker, kræver, at arbejdstagere bliver flere timer ud over deres normale vagt i travle perioder. Arbejderne får løn for de ekstra timer, men at nægte overarbejde kan føre til tab af fremtidige vagter.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Diskussionsspørgsmål

- Er denne situation retfærdig eller urimelig?
- Har arbejdere et reelt valg i forhold til at acceptere overarbejde?
- Hvilke oplysninger skal du bruge for at vurdere denne situation mere tydeligt?

Case 2 - Minedrift uden beskyttelse

I en lille minedrift, der udvinder mineraler, der bruges i elektronik, bruger arbejderne grundlæggende værktøj og arbejder ofte uden hjelme, handsker eller åndedrætsværn. Minen skaber job i et område med få andre beskæftigelsesmuligheder.

Diskussionsspørgsmål

- Hvilke risici står arbejdere over for i denne situation?
- Hvorfor kan der stadig være usikre forhold?
- Hvem kan være ansvarlig for at forbedre sikkerheden?

Case 3 - Rekruttering gennem gæld

Arbejdere fra et landdistrikt rekrutteres til at arbejde i byggebranchen i udlandet. Før de tager afsted, skal de betale et stort rekrutteringsgebyr til et bureau. Når de ankommer, opbevares deres pas af deres arbejdsgiver, indtil gælden er tilbagebetalt.

Diskussionsspørgsmål

- Indikerer denne situation tvangsarbejde?
- Hvorfor kan arbejdere acceptere sådanne forhold?
- Hvilke positive tegn er til stede i dette scenarie?

Evaluering

Kort skriftlig refleksion: Hvad gør arbejdsforhold retfærdige eller urimelige?

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

SESSION 3: Gennemsigtighed og sporbarhed

Fokus

Udvikle elevernes evne til at evaluere påstande, etiketter og information relateret til etisk produktion, bæredygtighed og regulatorisk gennemsigtighed.

Læringsresultater

Eleverne vil være i stand til at:

- Definere gennemsigtighed og sporbarhed i forsyningskæder
- Skelne mellem troværdige og ikke-troværdige etiske og bæredygtighedspåstande
- Forklare, hvorfor virksomheder er forpligtet til at rapportere om sociale og miljømæssige risici
- Anvende grundlæggende rammer såsom Fair Trade og CSRD til at vurdere information i forsyningskæden

Nøglebegreber, definitioner og eksempler

Gennemsigtighed

I hvilken grad virksomheder åbent deler information om, hvordan og hvor produkter fremstilles, herunder risici og påvirkninger.

Konkret eksempel: Offentligt tilgængelige leverandørlister eller bæredygtighedsrapporter.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Sporbarhed

Muligheden for at spore et produkts komponenter og materialer gennem hvert trin i forsyningskæden.

Konkret eksempel: QR-koder eller digitale produktpas, der linker til sourcing-information.

Fair Trade

Et certificeringssystem og et sæt principper, der sigter mod at sikre fair lønninger, sikre arbejdsforhold og arbejdstagerrettigheder, især i globale forsyningskæder.

Hvorfor det er vigtigt: Fair Trade-mærker bruges ofte som indikatorer for etisk produktion, men deres omfang og begrænsninger skal forstås.

Konkret eksempel: Fairtrade-certificeret kaffe, der garanterer minimumspriser og arbejdsstandarder for landmænd.

Direktiv om bæredygtighedsrapportering (CSRD)

En EU-forordning, der kræver, at virksomheder rapporterer om deres sociale og miljømæssige påvirkninger, risici og due diligence-processer på tværs af deres værdikæder.

Hvorfor virksomheder skal rapportere: For at øge gennemsigtigheden, ansvarligheden og sammenligneligheden af bæredygtighedspraksis på tværs af virksomheder, der opererer i EU.

Konkret eksempel: Store virksomheder, der identificerer og oplyser om risici relateret til arbejdsforhold i deres forsyningskæder.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Aktiviteter

- Kort input, der introducerer Fair Trade og CSRD som værktøjer til gennemsigtighed og risikoidentifikation
- Sammenligning af forskellige produktmærkninger og virksomhedspåstande
- Analyse af korte sourcingbeskrivelser: gennemsigtig vs. vag information

Evaluering

Gruppeopgave: Vælg ét produkt og forklar, om dets forsyningskæde virker gennemsigtig, ved hjælp af beviser.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Escape Rooms for Green Entrepreneurship

SESSION 4: Etiske forsyningskæder og forberedelse til spillet

Fokus

Syntetiser nøglebegreber og forbered eleverne på at anvende deres viden i escape room-sessionen.

Læringsresultater

Eleverne vil være i stand til at:

- Identificere karakteristika ved mere etiske forsyningskæder
- Forbinde arbejdsforhold og gennemsigtighed med forbrugeransvar
- Anvende nøglebegreber under escape room-undersøgelsen

Nøglebegreber, definitioner og eksempler

Etisk forsyningskæde

En forsyningskæde, der søger at respektere arbejdstagerrettigheder, reducere miljøskader og øge gennemsigtigheden.

Konkret eksempel: Virksomheder, der kombinerer fair arbejdsstandarder med klar sourcing-information.

Forbrugeransvar

Ideen om, at informerede købsbeslutninger kan påvirke produktionspraksis.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Aktiviteter

- Gruppediskussion i syntese, der forbinder forsyningskæder, arbejdskraft og gennemsigtighed
- Kortlægning af en forenklet etisk forsyningskædemodel
- Gennemgang af nøgleordforråd og forklaring af, hvordan koncepter optræder i escape room

Evaluering

Kort tjeklistequiz, der dækker kernebegreber og -termer.

Tjeklistequiz: Gennemgang af kernebegreber

Eleverne besvarer følgende spørgsmål individuelt eller parvis. Quizzen gennemgår nøglebegreber, der introduceres i løbet af den pædagogiske rækkefølge.

Spørgsmål

1. Hvad er en forsyningskæde?

a) Et system, der bruges af virksomheder til at reklamere for produkter
b) Rækkefølgen af processer involveret i produktion og levering af et produkt
c) En liste over virksomheder, der sælger det samme produkt

Korrekt svar: b

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

2. Hvilket af følgende er et eksempel på et trin i en forsyningskæde?
a) Udvinding af råmaterialer
b) Marketingkampagner
c) Kundeanmeldelser

Korrekt svar: a

3. Hvad menes der med "urimelig arbejdspraksis"?
a) Arbejdsforhold, der krænker grundlæggende arbejdstagerrettigheder
b) Job, der kræver særlig uddannelse
c) Arbejde, der finder sted i et andet land

Korrekt svar: a

4. Hvilken situation kan indikere tvangsarbejde?
a) Arbejdere modtager gratis uddannelse
b) Arbejdere kan ikke forlade deres job, fordi deres pas tilbageholdes
c) Arbejdere modtager overtidsbetaling

Korrekt svar: b

5. Hvad refererer gennemsigtighed i forsyningskæder til?
a) Virksomheder, der deler information om, hvor og hvordan produkter fremstilles
b) Produkter, der sælges til lavere priser
c) Virksomheder, der reklamerer for deres produkter online

Korrekt svar: a

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

6. Hvad er sporbarhed?
a) Muligheden for at spore et produkts materialer og komponenter gennem forsyningskæden
b) Muligheden for at transportere produkter hurtigt
c) Processen med at sælge produkter i forskellige lande

Korrekt svar: a

7. Hvad er formålet med certificeringer som Fair Trade?
a) At garantere den laveste produktpris
b) At støtte retfærdige lønninger og sikrere arbejdsforhold
c) At øge produktreklame

Korrekt svar: b

8. Hvorfor findes der regler som CSRD?
a) At kræve, at virksomheder rapporterer om deres miljømæssige og sociale påvirkninger
b) At reducere antallet af produkter på markedet
c) At kontrollere produktpriser

Korrekt svar: a

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.

Note til facilitator (valgfrit)

Gennemgå svarene sammen og afklar eventuelle misforståelser, inden I starter escape room-aktiviteten.

PÆDAGOGISK RÆKKEFØLGE

Escape Rooms for Green Entrepreneurship

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Finansieret af Den Europæiske Union. De udtrykte synspunkter og meninger er dog udelukkende forfatterens/forfatternes egne og afspejler ikke nødvendigvis Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA). Hverken Den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlige for dem.